

USODE GOSPODARJI SMO MI!

FRANCI SUŠNIK

Govor na 60. obletnici Društva Slovenska vas,
v nedeljo 18. novembra 2012

Upravičeno smo ponosni na naše ustanove in jih spoštljivo cenimo. To še posebej poudarjamo ob njihovih slavnostnih obletnicah. Ko vstopajo v že častitljive jubileje, nam je jasno, da njihova čila življenjska moč ne izhaja iz kakšne idealne in perfektne zasnove, temveč da je bilo predvsem odločilno prilagajanje sprotnim potrebam.

Tako zaznamo, da so nekatere, tiste ki so že ali bodo v prihodnjih letih dosegle 60 let, vseskozi spremljale delovanje naše emigracije, druge so s svojim delovanjem preminule, nekatere pa so nastale pozneje, kot odgovor na nove izzive.

Navadili smo se slišati ali še bolj brati o argentinskem čudežu in to predvsem zaradi krepkega delovanja naših ustanov. Pa ni nič čudežnega pri tem. Kar smo zmogli in kar uspešnega dosegli je sad dejavne ljubezni, ki je toliko bolj plodna, kolikor bolj je nesebična. Zastonjsko delo ima posebno odličje in čast med nami.

Pri tem pa nikakor ne smemo obrniti vrednot in zastaviti človeka za organizacijo. Še manj družino. Edini pravi smisel organizacije je, da je v funkciji človeka, da posamezniku omogoča duhovnostno in osebnostno rast in mu zviša strop možnosti na vseh najrazličnejših področjih.

Ta humanistični koncept je po svoji lestvici vrednot diametralno nasproten uporabljanju in izrabljanju človeka, ki je značilen za avtoritarne sisteme. Slovenija je v preteklem stoletju imela skrajno neprijetno čast, da je vse tri najhujše paradigmatične primere teh sistemov krvavo trpela na lastni koži.

Fašistično nasilje in narodnostno sovraštvo so že davno pred okupacijo, takoj ob njegovem nastanku preskusili primorski Slovenci ne le z jezikovnimi prepovedmi temveč tudi s fizičnim preganjanjem, ki v svojih metodah ni poznal nobene meje nasilja in ubojev.

Nacizem je ob svojem vdoru na slovensko zemljo vkorakal z vso kruto zahrbtnostjo rasističnega napuha. Brez vsakega moralnega pomisleka je pobijal nedolžne talce. Vključil je v svoj demonski vojaški stroj vso od njih zasedeno Slovenijo.

V to brezupno stanje je komunizem vnesel krvavo revolucijo, ki se je predstavila s pobijanjem idejnih nasprotnikov, dokler ni ta morija dosegla višek v zahrbtnem in zaničnem umoru vrnjenih, prevaranih in razoroženih domobrancev in civilistov.

Nasilje je trajalo še dolga desetletja. Mi tu smo ga občutili s poskusi razdiranja in uničevanja naše skupnosti. Mnogo huje so ga trpeli rojaki doma s sistematičnim kratenjem vseh osnovnih človekovih pravic, z vsepričujočimi lažmi in potvarjanjem vzgoje.

Evropa je z Deklaracijo obsodila vse tri primere in s tem absolutizem na splošno. Ta deklaracija nima le zgodovinskega pomena temveč jim - upamo da za vedno - zapira možnost sličnih ponovitev. Samo s tem že polno upravičuje prejem Nobelove nagrade za mir.

Slovenski organi oblasti še niso zmogli formalnega akta v tej zvezi in tudi javna zavest se še ni dovolj izčistila, a poti nazaj ni!

Tudi v Argentini smo doživeli tragične izkušnje s poskusom revolucionarnega nasilja in njemu sledečega državnega terorja, ki je prekoračil vsake meje pri izbiri žrtev in metod uničevanja. **»Pravica do pokopa in do negovanja spomina je ena osnovnih civilizacijskih pridobitev. Omalovaževanje in potiskanje žrtev v pozabo je nedopustna krivica; to je hudo kršenje človekovih pravic«** je jasno in odločno zatrdil škof Pirih na letošnji teharski proslavi. V mislih je imel dogodke v tamkajšnji okolici po vzpostavitvi komunističnega režima a ima definicija splošno in univerzalno veljavo.

Ta naša skupnost ni nastala ob prehodu čez Karavanke, niti ob prestopu z ladje na blagoslovljena argentinska tla. Spočela se je na Vetrinjskem polju ob bridkem spoznanju najbolj žalostne resnice.

(nadaljuje na 2. strani)

Med staro in novo levico

Prvi krog predsedniških volitev je za nami. Omenimo le, da je državna volilna komisija ta terek objavila rezultate glasovanja v tujini. Tu je zmagal Danilo Türk, ki je prejel 3794 glasov. Za Milana Zvera je glasovalo 3252 volivcev v tujini, za Boruta Pahorja pa 3150 volivcev.

Medtem se je volilna kampanja za drugi krog precej segrela. Borutu Pahorju se je namreč zazdelo, da proti njemu ostro deluje stara garda, ki podpira sedanjega predsednika. Zato je podal izjavo, v kateri govori o »stricih v ozadju«. Ker zaradi »načelnosti« Pahor ni navajal imen, so novinarji ugibali, kateri naj bi bili ti »strici«, in ker se je pojavilo tudi ime Milana Kučana, je ta prevzel oznako »strica« in reagiral na Pahorjevo izjavo:

»... tvoj molk z načelnostjo nima nič. Nasprotno. Je nepošten, saj z njim prikimavaš imenom, ki jih navajajo nekateri novinarji in med katerimi se pojavlja tudi moje. Z molkom obtožuješ«, je zapisal.

To potrjuje navedbe, da bo pred drugim krogom prišlo do spopada med staro in novo levico. Eden od dokazov, da gre stari levici nekoliko za nohte in da ji izvolitev Boruta Pahorja nikakor ne diši, s pismom Pahorju dokazuje prav

Pahor in Kučan - v starih časih.

Milan Kučan.

»Starim komunističnim silam gre očitno zelo za nohte, saj so poslali svojega nekako upokojenega poveljnika v bitko, gotovo bo sledila še kakšna druga. Smešno je, ker ravno stric iz ozadja sprušuje Pahorja o stricih iz ozadja. To je res zabavno,« meni v Ognjišču analist Jože Možina.

In Pahorjev odgovor na Kučanovo pismo? »V zadnjih dneh sem deležen številnih odprtih pism, v katerih se izražajo različna mnenja in stališča. To je sestavni del demokratičnega procesa. Izkoriščam to priložnost za ponovni poudarek, da se v predsedniško kampanjo nisem podal proti komu ali čemu, temveč za ideje in vizije, v katere verjamem in skušam pridobiti podporo večine ljudi.«

Ker Pahorju ankete za zdaj kažejo zelo dobro, so očitno v Tur-

kovem kabinetu precej panični. Zato so na pomoč, po navedbah Bojana Požarja poklicali celo Kučana. Ta je sicer Pahorju tudi očital računico z desnice. Možina meni, da gre za rušenje Pahorjeve kandidature. »Oni poskušajo na ta način Pahorja predstaviti kot Janševa otrodo in Türka kot tistega, ki bo edini poskrbel, da bo levica, za katero se šteje,

da ima večjo podporo v javnosti, v večji meri podprla njega. Res je, da je Pahor doslej dobil tudi glasove s pomladne strani, ampak dobil jih je tudi na levi, zato je doživel tak uspeh.«

O tem, ali se Pahor res nagiba k desnici, pa Možina pravi: »To, ali se Pahor lahko sploh kam nagne, je veliko vprašanje. Mislim, da gre za politika, ki razen besed v življenju še ni veliko pokazal. A kljub temu, ker moramo biti ljudje neobremenjeni, se mu lahko da priložnost, mogoče bo kaj pokazal. Jasno pa je, da naj bi Kučanova intervencija nagnila tehtnico na Türkovo stran. Mislim, da skušajo Pahorja prikazati kot trojanskega konja desnice. Na ta način bodo skušali levo volilno telo usmeriti k Türku.«

Kdo je bolj prepričljiv, pa bo pokazal 2. december.

Teško usklajevanje zakonov

Poslanke in poslanci so pretekli teden zasedali na izredni seji v Državnem zboru. Opravili so splošno razpravo o paketu reformnih zakonov. Najprej so se lotili pokojninske reforme. Minister za delo, družino in socialne zadeve Andrej Vizjak je uvoledoma dejal, da jo je treba nujno sprejeti, če želimo zagotoviti redno izplačevanje pokojnin in njihovo dostojno višino. To bodo, po njegovih besedah, zagotovili le s stabilizacijo pokojninske blagajne. Število upokojencev se namreč povečuje, število zaposlenih pa zmanjšuje. In kaj prinaša zakon? Med drugim predvideva uvedbo informativnih osebnih računov, iz katerih bi bilo razvidno, ali se za posameznika plačujejo prispevki in v kakšni višini, izenačuje upokojitvene pogoje za moške in ženske, ustavlja pa tudi nadaljnje padanje pokojnin.

Razprava se je nadaljevala s predlogom reforme trga dela. Predlog zakona o delovnih razmerjih med drugim omogoča večjo fleksibilnost na trgu dela, opogumlja delodajalce k zaposlovanju, zagotavlja večjo zaščito delavcev, ki so zaposleni pri agencijah za zagotavljanje začasnega dela. Minister Vizjak je zagotovil, da je v predlogu zakona o delovnih razmerjih usklajenih tri četrtine členov. Ob tem je povedal, da je omejen zakon bolj pomemben od obeh zakonov, ki sestavljata reformo trga dela. V opozicijski SD menijo, da je

predlog premalo ambiciozen. Temu se pridružujejo tudi v Virantova DL. V SLS od nove delovne zakonodaje pričakujejo, da bo pripomogla k boljši konkurenčnosti gospodarstva in posledično h gospodarski rasti. Ob tem pa mora delovna zakonodaja ustrezno ščititi delavce, še posebej ranljive skupine, kot so mladi, starejši in družine. V NSi opozarjajo, da je današnji trg dela v Sloveniji preveč rigid. Zato je potreben zakon, ki bo to presegal in omogočil ustvarjanje novih in dobrih delovnih mest.

Ob koncu so se poslanke in poslanci zadržali še pri obravnavi zakona o Davku na dodano vrednost. Z novelo zakona naj bi se nekatero blago in storitve izvzelo iz znižane obdavčitve po 8,5-odstotni stopnji in obdavčilo s splošno stopnjo v višini 20 odstotkov. Gre za časopise in revije, hrano za domače živali, uporabo športnih objektov, frizerske storitve, dobavo lončnic in sadik ter storitve javne higiene. Poslanske skupine glede dviga DDV za izbrano blago in storitve niso bile enotne, zato so mnoge predlagale drugačne rešitve. Pomisleke so iz koalicije izrazili v NSi, SLS in DeSUS, kjer so celo omenjali, da predloga v nadaljevanju ne bodo podprli. Dvig DDV je bila tudi tema četrtkovega vrha koalicije. Dogovorili so se, da bo ministristvo za finance preučilo alternativne predloge, med katerimi je tudi uvedba t.i. kriznega davka.

Janša v Rusiji

Predsednik vlade RS Janez Janša se je z gospodarsko delegacijo mudil na dvodnevem obisku v Rusiji.

Obisk je namenjen krepitvi dvostranskih odnosov in gospodarskemu sodelovanju.

Glavna snov pogovorov pa je bil plinovod Južni tok z možnostjo povratnih ruskih naložb pri nas. Med drugim je ob obisku načrtovano sprejetje dokončne investicijske odločitve o gradnji slovenskega dela plinovoda Južni tok ter podpis pogodbe delničarjev o ustanovitvi skupnega podjetja Telekom Južni tok.

Kot je znano, naj bi čez Slovenijo potekalo 266 kilometrov tega plinovoda, njegova gradnja pa bo predvidoma stekla leta 2014.

Ocena naložbe v Sloveniji ostaja pri milijardi evrov. Evropska komisija se sicer ne navdušuje nad tem, da bi projekt Južni tok zaživel, saj podpira plinovod Nabucco.

IGRA O ŠKOFOU LENIČU

»V imenu ljudstva«

V Cerkljah ob Krki so pretekli konec tedna premierno uprizorili biografsko dramo o življenju, sodbi in zasliševanju škofa Stanislava Leniča.

Pozdrav nastopajočih ob koncu

Napisal in režiral jo je tamkajšnji župnik Janez Žakelj, sodelovali so številni domačini, ki so tako želeli počastiti spomin na svojega rojaka in tudi na samostojno Slovenijo. Obiskovalci, ki so povsem napolnili dvorano gasilskega doma, so njihov trud nagradili z glasnim in dolgim aplavzom.

Lani je minilo 100 let od rojstva škofa Leniča. V njegovi rojstni župniji so jubilej obhajali z Leničevim letom, v katerem so se zvrstili številni spominski dogodki. Ker je lani hkrati 20 let praznovala samostojna država Slovenija, igra, ki nosi naslov V imenu ljudstva, na poseben način zaznamuje obe obletnici. »Povezuje 20 let samostojnosti in škofa Leniča, kot zavednega Slovenca, da bi ob tem dobili nekaj več domovinske zavesti,

tega v tem času manjka,« je povedal župnik Žakelj.

Ideja se je rodila pred slabima dvema letoma. »Če bi šlo za kakšno navadno igro, bi zelo težko dobil igralce. A šlo je za škofa Leniča, ki ga vsi poznajo. Predvsem iz ljubezni in spoštovanja do njega so se lotili tega projekta. To je res treba pozdraviti. V tem sem videl veliko pripadnost rojaku in kraju,« je pojasnil na vprašanje, ali so se župljani radi odzvali njegovemu povabilu.

Vloga škofa Leniča je bila v gledališki predstavi zaupana Matjažu Špilerju. »Vsekakor je to velika čast. A hkrati odgovornost. Škofa Leniča sem tudi osebno poznal, kot otrok sem ministriral, kadar je daroval sveto mašo v domači župniji,« je pojasnil v kratkem pogovoru za Radio Ognjišče. Kot je dodal, ni niti malo pomišljal, da bi sodeloval v projektu. »Z župnikom sva se dogovorila v nekaj sekundah.« Špiler meni, da se na tak način tudi številni mladi lahko seznanijo z likom škofa Leniča. »Mislim, da je bil skozi to igro lepo predstavljen. Igra temelji na zgodovinskih dejstvih, ne gre za nekaj izmišljenega. Mislim, da nam je uspelo,« pa je prepričan Dušan Bevc, ki je odigral škofa Gregorija Rožmana. »Glede na reakcije med predstavo in pogovore po njej lahko rečem, da so bili ljudje

navdušeni,« se je strinjal Špiler.

»Igralci so bili presenetljivo dobri,« je ocenil župnik Žakelj, ki je bil vesel lepega obiska. »Verjetno bo še nekaj ponovitev. Igralci si tega želijo, želijo tudi, da gre lik škofa Leniča med slovenski narod. Osebno želim, da bi igra dosegla svoj namen: da bi ljudje spoznali škofa Leniča in da bi dvignila narodno zavest,« je dodal. Ob tem je spomnil, da je nadškof Alojzij Šuštar o škofu Leniču rekel, da je človek, ki je najbolje poznal slovensko dušo in Slovence same. »Za njega so rekli, da ni bilo podružnice, ki je ne bi poznal v Slo-

Prizor zasliševanja škofa

veniji. Zato se mi zdi vredno, da tudi mi bolje spoznamo njega. Sam se srečujem z njim, odkar sem prišel v župnijo Cerklje ob Krki. Škof Lenič je bil rojen tu, v Župeči vasi. S srečevanjem z ljudmi, ki so ga poznali, res čutim, kako velik človek je bil,« je prav tako poudaril župnik Žakelj.

110. OBLETNICA DELOVANJA

Slovensko gledališče Trst

Slovensko stalno gledališče Trst letos obeležuje 110-letnico delovanja. Slovesna prireditev ob visokem jubileju je bila v petek, 16. novembra 2012, govornica pa je bila ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmila Novak.

Slovensko stalno gledališče (SSG) je ena glavnih slovenskih kulturnih ustanov v zamejstvu, za slovensko avtohtono narodno skupnost v Italiji pa je med najpomembnejšimi organizacijami na področju gledališkega in nasploh kulturnega ustvarjanja. Kot taka predstavlja pomemben del skupnega slovenskega kulturnega prostora. Gledališče že vseskozi ustvarja v slovenskem jeziku, v zadnjem obdobju pa je pozornost namenilo tudi italijansko govorečemu prebivalstvu v regiji.

Ministrica Ljudmila Novak je v nagovoru poudarila pomen povezovanja Slovencev znotraj matične domovine in izven njenih meja, zato Slovenija ohranjanju enotnega kulturnega prostora namenja veliko pozornosti.

Predvsem si Slovenija prizadeva, da bi se v tem prostoru vsi počutili dobro, ključni za to pa so prijateljski odnosi.

»Izredno pomembno vlogo pri tem opravljajo kulturne ustanove, tudi SSG Trst. Ne samo, da so v oporo slovenstvu, temveč opravljajo povezovalno vlogo med obema narodoma. Če to gledališče ne bi imelo tega posebnega poslanstva, verjetno ne bi več delovalo. 110. obletnica je izredni jubilej. Kljub temu, da je bilo delo v teh letih iz takšnih in drugačnih razlogov nekajkrat prekinjeno, ste vztrajali in verjamem, da boste vztrajali še naprej.«

Jubilejno sezono SSG bo zaznamovala tudi krstna izvedba z Grumovo nagrado odlikovanega teksta Vinka Möderdorferja Vaje za tesnobo v režiji vzhajajočega režiserja na tržaškem odru, Jake Andreja Vojevca, s katero je gledališki ansambel po kočani uvodni slovesnosti zavzel oder Velike dvorane. Igra v kratkih, zgoščeno zgovornih prizorih uprizarja novodobni neoliberalni vsakdanjik, v katerem ljudje lovijo svoja življenja in prihodnost med krutostjo in banalnostjo, pa željo po odrešitvi. V vratolomnem tempu montaže dramskih situacij predstavi široko panoramo današnje stvarnosti. Brez tančic in olupšav odstira svet, v katerem je vse kupljivo. Pri tem pa na subtilen način plete zgodbe posameznih likov, v katerih zlahka prepoznamo svoje bližnje ali same sebe.

USODE GOSPODARJI SMO MI!

(nadaljuje s 1. strani)

V tem letu vere imamo kam se zagledati. Nadvse je morala biti močna vera, ki je namesto predvidljivega ostanka psihološko prizadetih in strtih ljudi z božjo pomočjo ustvarjala novo življenje in ustanovila neštete mlade družine, v katerih so se v naslednjih letih in tudi že na novih tleh rodili številni otroci. Ni bilo frustriranih generacij, ker je skrb za otroke usmerjala pogled in delo v prihodnost. Ista naravnost je botrovala našim ustanovam in tudi danes ni bolj gotovega in jasnega smerokaza.

Nikakor nismo nadljudje, pod nobenim pogojem! A ponosni smo na skupinske in osebne dosežke, sadovi naporov in vztrajnosti.

Ponosni smo na številne priznane umetnike, kot so kvalitetni pevci, glasbeni in likovni ustvarjalci. Na uspešne in uveljavljene znanstvenike in tehnike. Na vzgojitelje in gospodarstvenike. Na tri škofe rojene v naši skupnosti. Na misijonarje, z emblematičnim Pedrom Opeko na čelu in

ne nazadnje na športnike, z dvema našima zastopnikoma v argentinski olimpijski reprezentanci. Ponosni smo na ustvarjalnost mladih, ki jih dvojna kultura sicer časovno omejuje a obenem duhovno bogati. Uspeh in uveljavljanje, tudi kadar se razvija v argentinskem svetu, ni izguba, ker raste iz istih korenin in vsem širi obzorja.

Vse to in še mnogo več, nam je upravičeno v ponos in spodbudo.

Ne ohranjanje, ki je skrajno nesimpatičen pojem, ker se nanaša na zamrzovalno skrinjo kot učinkovito sredstvo. Naša prihodnost je v ustvarjalnosti in iznajdljivosti.

Naši domovi, kot lokalne celice skupnosti, naj bodo čim bolj privlačen krov najrazličnejšim interesnim skupinam: gledališke in plesne, solidarne in misijonske, učne in ustvarjalne, športne in družabne, otroške, mladinske in odrasle. Vsi naj se v njih dobro počutijo. Med vsemi bomo še naprej skupno gradili prihodnost.

Pri tem pa vsakemu izmed nas Simon Gregorčič kliče: Usode gospodar si ti!

In nam vsem skupaj velja: Usode gospodarji smo mi!

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Argentina je doživela prvo splošno stavko v dobi kirchnerizma. To je že samo po sebi novost in predstavlja neke vrste prelom. Po dveh množičnih spontanah manifestacijah, ki sta jasno pokazali ljudsko nejevoljo, je izbruh upornih sindikatov nov alarmni zvonec za gluho vlado.

Bivši prijatelji, bivši sovražniki. Na nek način torkova stavka ponazarja razvoj političnega in ideološkega stanja v argentinskem sindikalizmu v dobi sedanjega režima. Sklical ga je glavni tajnik uporne CGT, Hugo Moyano, še do pred kratkim eden stebrov sedanje vlade. K stavki je pristopila levičarska CTA, katere vso dobo Kirchnerizma Moyano ni mogel niti videti in je storil vse, da je vlada ni priznala kot predstavniške organizacije. Poleg tega je bila CTA sorodna vladi - danes je razklana in njen večji del v opoziciji. V stavki je sodelovala tudi kmečka zveza, ki jo vodi Buzzi. Organizirali so blokade na cestah po vsej državi, kot za časa slavnega kmečkega upora. Takrat so jih udarne skupine sindikata prevoznikov kamionov (Moyano) napadali. Danes z ramo ob rami stavkajo proti isti vladi. Blokade cest in mostov za dostop v prestolno mesto (primer: most Pueyredon) so izvajale čete najbolj levičarskih formacij: Partido in Polo Obrero. Do nedavnega je bil Moyano za njih utelešen vrag. Danes so koristni partnerji. Pač, zasluga gospe Cristine, ki je na podlagi novih prijateljev (La Campora, skupina mladih in skrajnih »buržujskih levičarjev«), odgnala dotedanje sopotnike in podpornike.

Kaj hočejo? Je stavka uspela? Vsekakor. Ne samo v meji sindikatov, ki so jo napovedali, temveč tudi v splošnem delovanju argentinskega vsakdanjega življenja. Vemo, da je uspeh vsake splošne stavke odvisen od transporta. Če prevozna sredstva ne delujejo, je uspeh zagotovljen. A sindikati potniškega prevoza so večinsko na stani vlade. Nič zato. Nekaj upornih skupin (železnice, dve podzemski), pa blokade cest, mostov in prog so uspešno delovale. Kdor je le mogel je ostal doma. Kdor pa ne, je trpel težave, ki so še pomnožile vsakdanje trpljenje argentinskega delavstva v razmerju z nečloveškim transportom. In zakaj sploh stavka? Vlada je vztrajala, da je vzrok »politične narave«. Do neke mere je to res. A sindikati so tudi že naveličani, da prosijo, rotijo in zahtevajo, a v vladi naletijo le na gluha ušesa. Prva zahteva je, da se po-

sodobni davek na dobiček. To je sploh nenaraven davek: delavcem odbijajo od mesečne plače, finančne vloge pa so neobdavčene. In davek na plače ima že leta isti strop, čeprav inflacija gloda kupno moč prejemkov do kosti. Sedaj je, kot posebno milost, gospa Cristina napovedala, da bo decembrski del trinajste plače (aguinaldo) oproščen tega davka. Nek sindikalist je izrazil, da je to, kot da bi »z žlico sladkorja hotel posladiti morje«. Obljuba, da bodo prihodnje leto govorili o celotnem davku je vse premalo. Potem pa še razne socialne doklade, ki jih tudi inflacija požira do skrajnih mej. V takem ozračju je negativno odmevala objava dnevnika Clarin, da si je gospa povišala plačo v razmerju 42%. Vlada je na vse načine skušala zanikati in razlagati, a dokumenti kažejo, da njen prihodek presega 100.000 pesov mesečno.

Zgodnje kandidature.

Vlada se zapleta tudi na političnem polju. Čeprav v najvišjih krogih še vedno upajo, da jim bo uspelo izpeljati ustavno reformo za možnost ponovne kandidature gospe Cristine, se nekateri že pripravljajo za iskanje alternative. To seveda ni najbolj pozitivno, da se govori o možnem prihodnjem predsedniku, ko sedanja še ni izpolnila leto od nastopa in ji ostajajo še tri. Naj merijo tako ali drugače, nihče med njimi samimi, kaj šele med ljudmi, ne vzbujajo velikih simpatij. Ko še ni nič določenega o parlamentarnih kandidatih za prihodnje leto, je govor o predsedniški kandidaturi popolnoma negativen. Nekaj drugega je na nasprotnem bregu. Navezujejo se stiki, gradijo se mostovi, a vsi so bolj obrnjeni v parlamentarne volitve. Predsedniške so še tam, daleč. Edini, ki jasno gradi v tej smeri, čeprav nič ne govori, je Scioli. Ohranja ravnotežje med gospo in starim peronizmom, v upanju, da mu bo predsedniška kandidatura sama padla v naročje, ko ne bodo našli drugega. Medtem pa vsakdanje težave ostajajo, ali se še večajo. Dolarjev vedno bolj primanjkuje, čeprav jih preostaja v vseh sosednjih državah. Nihče noče enega dolarja vložiti v Argentino. Inflacija vztrajno raste, čeprav INDEC trdi, da tudi letos ne bo preseгла 10%. Privatni računi jo postavljajo med 25 in 30%. Uradni zavod seveda še vedno trdi, da ljudje lahko vredno jedo s 6 pesi na dan. Bliža pa se 7. december. Kaj vse si vlada od njega obeta! Baj, ko Clarin ne bo imel več radijskih in TV postaj, bo domovina rešena.

Višarski dnevi mladih

Imel sem priložnost da sem se letos udeležil Višarskih dni mladih. To so dnevi, ki jih organizira Rafaelova družba, kjer se srečajo mladi Slovenci iz Slovenije, zamejstva in zdomstva. Pričnejo

se prvi četrtek v avgustu in končajo v nedeljo z romanjem vseh Slovencev na sv. Višarje, kjer poteka meja med tremi narodi in tremi kulturami: germansko, latinsko in slovansko. Za vsak dan so organizirana predavanja in pa razni izleti, ob katerih se obiskovalci lahko spoznajo z zamejskimi Slovenci.

Iz Argentine sva se tega srečanja udeležila Sandi Žnidar in jaz. Iz Ljubljane smo se udeleženci peljali na Koroško do Slomškovega doma v Celovcu. Tam so nas sprejeli Dejan Valentinčič, Pavel Zablatnik (vodja Katoliške akcije) in Vincenc Gotthard (član uredništva časopisa Nedelje). Potem, ko so nam razložili delovanje koroških Slovencev, njihove organizacije in nam opisali

težave s katerimi se soočajo, so nam razkazali Celovec, kjer smo med drugim tudi videli knežji kamen.

Naslednji dan nas je ga. Marija Gruškovnjak, iz Kršćanske kulturne zveze, vodila h cerkvi Gospe svete, k vojvodskemu prestolu, v kapelo gimnazije na Plešivcu in na Vetrinjsko polje. Po kosilu smo se vozili do sv. Višarj in se povzpeli na hrib do kočice. Hoja v hrib ni bila zelo naporna, in v dobri družbi je čas vzpona hitro minil. Po večerji sem ude-

ležencem višarskih dni na kratko predstavil delovanje slovenske skupnosti v Argentini. Naslednji dan smo poslušali prof. dr. Stane-ta Granda, predsednika Znanstvenega sveta Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU, ki je spregovoril o dr. Lambertu Ehrlichu, ob 70. obletnici njegovega umora. Popoldne smo se vzpeli na Lovce, od koder smo se vrnili proti večeru. Pred večerjo smo se udeležili sv. maše pri Višarski Materi Božji, ki sta jo darovala g. Podvinski in g. Pucelj. Po večerji nam je g. Pucelj, kot predsednik Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov v Evropi, spregovoril o slovenskih izseljencih po Evropi in pastoralnem delu med njimi.

V nedeljo zjutraj smo

pripravili vse potrebno za izvedbo romanja treh Slovencev. Romanje se je pričelo s predavanjem predsednika SAZU, dr. Jožeta Trontlja pod naslovom: »Etične vrednote - upanje za prihodnost«. Predavatelj je podal mnogo zanimivih podatkov in poudarjal pomembnost prvenstva etike na vseh področjih, za dosego človeka vrednega življenja. Nato smo se udeležili slovesne sv. maše katero je daroval koprski škof msgr. Metod Pirih. Po sv. maši se je vsem prisotnim razdelilo podobice mučenca Lojzeta Grozdeta. Kot zadnja točka srečanja treh Slovencev se je vršil kratek kulturni program. Vrstile so se recitacije Amine Majetič, Verene Gotthard in Kvine

Hutterer, mladih pesnic iz avstrijske Koroške. Med potekom programa je tudi zapel nekaj slovenskih pesmi zbor iz Podbrezj s sodelovanjem Marka Finka.

Po zaključenem programu, smo se kmalu razšli, ker nas je čakala še dolga pot domov.

Jože M. Rožanec.

Umril je prelat Milan Povše

V nedeljo zvečer, 11. novembra 2012, je v Mar de Ajó (provinca Buenos Aires) umrl gospod župnik prelat Milan Povše. Že nekaj dni prej so novice o njegovem zdravju vzbujale skrb. Pričakovano zaključek njegove življenjske poti pa je užalostil vse, ki smo ga poznali.

Pokojni gospod Milan je bil rojen v Trebnjem, 13. decembra 1921. Gimnazijske študije je začel v Ljubljani. Druga svetovna vojna je pretrgala miren potek življenja. Revolucija pa je grobo prizadela tudi njegovo družino. Ob koncu vojne je z drugimi bežal na Koroško, od tam pa po nevarni poti v Italijo, kjer se je nastanil v begunskem taborišču Monigo pri Trevizu. Sam takole opisuje tiste dni: »Ob koncu tragičnega maja je prišla v naše taborišče strahotna vest o predaji prvih transportov slovenske domobranske vojske komunističnim zločincem. Prav v tistih urah neutolažljive žalosti sem se odločil, da podarim preostalo življenje duhovništvu. Tako sem se odločil, da se zahvalim Bogu, ker me je rešil gotove smrti. Pa tudi, da postanem duhovnik namesto mojega brata Florjana, ki so ga takrat ubili komunisti.«

Gimnazijo je končal z maturo v begunskem taborišču v Italiji (1946). Bogoslovne študije je začel v begunskem semenišču v Briksnu, na južnem Tirolskem in nadaljeval v Argentini; najprej v San Luisu nato pa v slovenskem semenišču v Adroguaju. V duhovnika ga je posvetil škof dr. Gregorij Rožman 13. januarja 1952, skupaj s še desetimi bogoslovci v cerkvi Marije Pomočnice v Don Boscovem zavodu v Ramos Mejí. Vpisan je bil v ljubljansko nadškofijo.

Odločil se je za delo med argentinskimi verniki. Najprej v nadškofiji La Plata, kot kaplan in nato kot župnik. Ni poznal počitka v delovanju: zidal je

cerkve, ustanavljal šole. Obenem pa je bil goreč dušni pastir. Po dveh desetletjih je prestopil v škofijo

Mar del Plata in po razmejitvi, v novoustanovljeni Chascomús. Kar štirideset let je deloval v župniji v Mar de Ajó, na obrežju Atlantskega oceana. Tudi tam je gradil cerkve, ob katerih so potem nastale nove župnije. Tam ga je Bog poklical k sebi, po zasluženem plačilo.

Kot bi čutil bližino večnosti, je napisal zahvalo Bogu in ljudem, v kateri je orisal svoje življenje in delo. Objavljena je v letošnji oktobrski številki naše verske revije Duhovno življenje (stran 239-241). Tam ob koncu zapiše: »V šestdesetih letih sem kot zaveden Slovenec in predan misijonar bil vedno v službi argentinskega ljudstva.« Vendar gospod Milan ni nikdar pretrgal stika s slovensko skupnostjo. Rad se je udeležil duhovniških sestankov v Slovenski hiši. Pridno je segal po našem tisku, saj je bil naročen na vse naše časopise. Kot zvest bralec Svobodne Slovenije je vedno plačal naročnino za naslednje leto že v decembru in vedno dodal vsoto tudi za tiskovni sklad. Ob vsakem obisku je tudi izrekel spodbudno besedo, ki je včasih toliko ali pa še bolj potrebna kot denarna podpora.

Spominjajmo se ga v molitvi. On že srečno uživa blaženo večnost, v družbi svojih staršev in brata Florjana, katerega poklic je prevzel in ga do konca izpeljal v službi Bogu in ljudem.

OB 120-LETNICI USTANOVITVE SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE

Nekaj spominov na SLS v prelomnih časih ⁽⁶⁾

Pogovor prof. Veronike Kremžar Rožanec z dr. Markom Kremžarjem o delovanju SLS v emigraciji, v času slovenske državne osamosvojitve.

Že pred sestankom mi je povedal Sekolec, da bom po posredovanju župnika Cikaneka, ki sem ga srečal dan prej, imel tisto popoldne intervju na slovenski radijski oddaji omrežja BBC. Ko sva prišla v prostore londonske BBC naju je sprejel mlad časnika, Veseljko Simonovič. Peljal naju je v študij, kjer sva se spustila v snemani pogovor, ki je tekkel brez težav. Ob koncu pa časnikar ugasne mikrofona in mi reče, da je pogovor skoraj končan, da pa mi bo zastavil zadnje vprašanje o tem, kako si predstavljam prihodnosti slovenskega naroda. Ker je vprašanje pomembno, naj malo pomislim in povem ko bom pripravljen. Šlo je za vprašanje slovenske državnosti, o kateri se je tudi v domovini že šušljalo, a v katero nekateri rojaki, pa tudi drugi Jugoslovani, še niso verjeli.

Sekolec je sedel v kotu in molčal. Skupaj z dr. Krekom je v povojnih letih podpisal v imenu SLS dogovor s Srbi in Hrvati glede demokratične, federalne ureditve Jugoslavije, kar je bilo videti takrat kot realistična alternativa. A razmere so se spremenile. Kot že rečeno se ob svoji devetdesetletnici SLS izrekla za državno samostojnost in tudi moja knjiga »Obris družbene preosnove«,

ki je izšla pri Slovenski kulturni akciji štiri leta prej, se končuje z vizijo »lastne države v zboru svobodnih narodov«.

Rekel sem časnikarju, da sem pripravljen. Vprašanje je bilo konkretno in tak je bil tudi moj popolnoma jasen odgovor. Izjavil sem, da je cilj slovenskega naroda samostojna demokratična država. Ta pogovor je šel tisti večer po valovih BBC po svetu in so ga v teku naslednjega dne ponovili. Mislim, da sem takrat, prvega julija leta 1988, mogel v imenu stranke prvič povedati najširši javnosti naše stališče glede slovenske državnosti.

Kdaj in kako je bila izpeljana združitev SLS s Slovensko krščansko demokratsko stranko?

Z Lojzetom Peterletom sva se menila o združevanju strank ob že omenjenih srečanjih, kasneje tudi v Clevelandu pa večkrat po telefonu. Hkrati pa se je posvetoval vsak od naju glede tega tudi s svojimi sodelavci. Malo pred napovedanim kongresom Slovenskih krščanskih demokratov leta 1992 so bili dogovori zreli in treba je bilo uskladiti le še nekaj točk njihovega programa z našim, kar je bilo storjeno hitro in brez ovir. Končno smo predlog o združitvi obeh strank predstavili v

odobritev članom Zbora zaupnikov SLS, ki so deloma na krajevnih sestankih, deloma pa po pošti iz treh kontinentov ta korak potrdili s 85% pritrilnih glasov.

Kljub težavam z zdravjem bi takrat ponovno odšel za nekaj dni v Slovenijo, če ne bi v času, ko je bilo napovedano zasedanje kongresa SKD, nameraval obiskati Slovenijo član načelstva SLS dr. Julij Savelli. Načelstvo je zato na moj predlog pooblastilo njega, naj podpiše že pripravljeni dogovor v imenu naše stranke. To je storil na II. Kongresu SKD, 16. maja leta 1992, skupno s podpredsednikom SLS za Kanado dr. Petrom Klopčičem in z delegatom iz Evrope inž. Marjanom Struno. Ta pomemben korak je bil storjen v letu, ko se je SLS spominjala stoletnice svojega dela za slovenski narod.

Kako je ime 'Slovenska ljudska stranka' prešlo v roke skupine, ki je odklanjala združitev krščansko demokratskih strank?

To je lep primer, kako se dobro namernim in poštenim ljudem stvari včasih ne iztečejo kot so bile nameravane.

Povedal sem že, da sem pooblastil Ivana Omana, da ime stranke registrira v tedanji Ju-

goslaviji, ker smo bili politični emigranti za tamkajšnjo oblast še vedno »sovražniki države« brez pravne osebnosti. Ker se Oman ni udeležil srečanja v Parizu, niti kasneje pogovorov v Stamsu, sva se ponovno menila o uporabi imena stranke šele ob mojem prvem obisku Slovenije. Takrat sva se dogovorila, naj bo ime SLS prihranjeno za čas, ko se bodo združile nazorsko sorodne: Slovenska kmečka Zveza (SKZ), Slovenki krščanski demokrati (SKD) in zgodovinska SLS iz emigracije. Zaradi, po mojem mnenju kratkovidnih volilnih taktiziranj, so tako pri SKZ, ki se je 8. decembra preimenovala v Ljudsko stranko (LS), kakor pri SKD, s tem predolgo odlašali. Med tem je Marjan Podobnik, Omanov zet, svojega tasta izpodrinil iz vodstva stranke in se polastil tudi imena SLS. Kar je posebno žalostno pri vsem tem je, da je malo prej Ivan Oman branil v svoji stranki Marjana Podobnika pred močno skupino levičarjev, ki so prišli v SKZ in nato v LS iz nekdanjega 'zadružnega' sektorja, katerega je v veliki meri nadzorovala partija. Kasneje so isti ljudje uporabili Marjana Podobnika proti Omanu, ustanovitelju prvega demokratičnega gibanja v času komu-

nizma, ki ga smemo primerjati z voditeljem poljskega sindikata Solidarnost, Lešom Waleso.

Ko je Ivan Oman uvidel, da so ga v 'novi', Podobnikovi SLS izigrali in da ne bo mogoče uresničiti povezave krščansko demokratsko usmerjenih strank, je iz zetove SLS izstopil in se pridružil SKD, s katero se je leta 1992 že združila naša, zgodovinska SLS iz emigracije. Ustanovitelj Slovenske kmečke zveze je, kljub nelojalnosti lastnih ljudi, poskušal narediti korak k združitvi in tako smo bili nekaj časa Oman, Peterle in jaz z večino somišljenikov iz emigracije, vendarle v isti stranki. Na žalost pa v SKD niso znali prav ceniti Omanovega pogumnega dejanja in njegove karizmatične osebnosti.

Ko je kasneje stranka, ki si je bila prilastila ime SLS, ponovno zamenjala vodstvo in izjavila, da bo postala stranka kapitala, se je odpovedala načelom in tradiciji povezani s tem imenom. Med tem se je ohranjala stoletna krščansko demokratska tradicija, ki smo jo gojili po zgledu naših prednikov v prvotni, zgodovinski SLS, nekaj časa v SKD, sedaj pa v Krščansko demokratski stranki Nova Slovenija (NSi).

(Konec)

MENDOZA

»Oj, hišica očetova, Bog živi te!«

Sem vnukinja Mirkota Šmon in Tončke Kveder. V preteklem mesecu, 28. oktobra, smo se vsi Šmonovi zbrali na praznovanju dvojnega družinskega jubileja. Obhajali smo 100 letnico »naše hiše«, stare hiše naših staršev in dedov, dragi dom nam vsem, kjer smo se v našem otroštvu - in še danes - srečavali in skupaj preživeli nepozabne trenutke.

100 let ni malenkost, zato je slavje bilo okrašeno z mnogo lepih presenečenj, nekateri zelo čustveni, da so nas ganili do solz. Pri vходу v hišo, nad glavnimi vrati, je vse goste pozdravljala slavalok z napisom: »Oj, hišica očetova, Bog živi te!« obdan z vencom in rdečimi nageljni.

Jubilej je bil dvojen, ker smo obenem proslavljali 50 let (zlato obletnico) prihoda družine Šmon v kraj Villa Hipódromo, v omejenem našem stari dragi dom.

Ta dva razloga - stoletnica in zlatih 50 let - sta bila namen srečanja, ki se je začelo v nedeljo dopoldan z zahvalno sv. mašo, in se je končal zvečer, ko je nas mrak že opozarjal: »Hej, zdaj pa vsi spat!«; po lepem sončnem dnevu, v katerem je največja radost, da smo ena srečna družina!

Začetek zgodbe je v Sloveniji, kjer sta živela Mirko v Imovici, Tončka pa na Prevojah, dve majhni sosedni vasi, ki sta doživeli razcvet mladostne ljubezni, ki je dozorela in odžarevala do

današnjih dni v besedah in zgladu. Dosegla sta, da smo to tudi mi prejeli. To čustvo bije v vsakem od nas ..., to je največja de-

diščina!

V begunstvu v Avstriji se je rodil prvi njun sinček Vladko. Potem so prepluli ocean in se ustali v Mendosi. Majhna družinica je dobila še druge člane, po vrsti Jože, Marjanca, Angelca, Berna in Tonči. Začetek v kraju Las Heras je bil težak, čas velikega truda in dela, a poln svežine in miline mlade družine, med pleničkami, prvimi koraki otročkov in veliko iger. Spomnim se še kako se je ata Mirko rad se igral z otroci, veliko časa nam posvetil in tudi nagajal.

Po nekaj letih so se preselili v Villa Hipódromo, v »našo veliko hišo« katere 100 let obhajamo. Tam so ustanovili delavnico keramike, kjer so vsi pomagali pri delu. Pripovedovali so mi, kako je v prvih časih »šlo trdo«, a znak vsakdanjega življenja sta bila veselje in razumevanje, pomoč in sreča. Najgloblji pečat je pa brez

dvoma bila ljubezen.

Otroci so zrasli, prišli smo vnuki - nas je 28 - in zdaj še pravnuki - do danes jih je 34. Vsi skupaj štejejo 84 članov naše velike družine.

Hvaležni smo za najbogatejši dar, ki smo ga prejeli kot dednost: dar ljubezni. Ljubezen, ki smo jo uživali v našem otroštvu, v mladosti ... Ljubezen, ki nam vsa ta leta in vsak dan po boža dušo in veseli življenje, v katerem je čas za molitev, za pogovor, za nasvete, trenutki za premišljevanje; vedno odprti odpuščanju, medsebojni povezavi, ustrežljivosti, pripravljeni na potrpežljivost in požrtvovalnost. Te lastnosti so temelj družinske sreče!

Največji jubilej, ki smo ga skupno praznovali je bil jubilej »ljubezni družine«. Zato s pričanjem vzkliknem: »Oj hišica očetova, Bog živi te!«, ne samo, ker praznuješ 100 let, temveč zato, ker si živa priča naše zgodovine, vklesane na tvojih zidovih, zgodbe našega življenja in vrednote preteklosti, ki so nam v oporo, ko rastemo in se trudimo za boljšega človeka. »Bog živi te ...!« za blažene spomine in za vse prelepe dni!

Zahvalim se vsakemu članu naše velike družine Šmon, ker je del te zgodbe in prispeva lepi opisani pripovedi.

Dobri Bog, prosim te naprej za blagoslov!

Urška Šmon Milone

Rock in Ramos

Prvega septembra smo se mladi naše skupnosti zopet srečali na rok-glasbenem festivalu »Rock in Ramos«. Prva izdaja

se je vršila lansko leto v San Justu pod imenom »Rocklet«, z velikim uspehom. Toda letos je število udeležencev celo presegllo prejšnjega. Bilo nas

je okoli štiristo! Ob odlični glasbi, lepi družbi in okusni slovenski večerji smo skupaj uživali, mladi, srednješolci in »starejša mladina«.

Prvi sta stopili na oder sestri Karina

in Sofija Novak in nežno lepo zapeli melodične znane pesmi ob spremljavi kitare. Pravi užitek za vse poslušalce!

Ramoški dekliški kvintet: Agustina Zakrajšek, Dafi Ribnikar, Zofija Marolt, Lucijana Jakoš ter Marjanka Oblak je tudi izvrstno zapel pop-skladbe ob spremstvu Martina Marolta s kitaro.

Mlada Mikaela Malovrh nas je znova očarala s svojo prijaznostjo, odločno postavila na odru in odličnim petjem. Klara Marinič ter spremljevalci, znana skupina »Zlatorock« ter Jevineta Fanc so vse navzoče očarali z ritmično glasbo ter odlično interpretacijo raznih skladb. Edinstveno!

Pavel Grohar je bistro predstavil vse nastopajoče ter poskrbel za zabavno povezavo.

Tudi letos smo lahko uživali razstavo slik in risb, kajti lepo okrašena dvorana je imela tudi poseben kotiček, da nam mladi predstavijo svoje umetnine.

Noč pričakovana. Noč, ko so mladi lahko pokazali svoje talente. Noč, ki je bila res užitek za vse poslušalce. Noč, ki nudi mladim zdravo razvedrilo. Noč, ki dokazuje, da smo lahko vsi skupaj in se imamo

mo lepo.

Noč, ki želimo, da bi se še ponovila!

V. H.

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENEK V POSVETOVALNEM ODBORU

Predsednik ustavnega sodišča Ernest Petrič je bil izvoljen v devetčlanski posvetovalni odbor za nominacije sodnikov Mednarodnega kazenskega sodišča (ICC).

INVESTICIJA POTRJENA, TRASA ŠE NE

Medtem ko sta Slovenija in Rusija dokončno potrdili investicijo v slovenski del plinovoda Južni tok, pa se pri izvedbi investicije obetajo težave. Na nesprijemljivost zadnje neuradne različice predvidene trase so opozorili na kranjskogorski občini, kjer nasprotujejo poteku skozi ozko in okoljevarstveno zaščiteno Zgornjesavsko dolino.

PAPIRNICE NIHČE NE MARA

Na javni dražbi za prodajo družbe Radeče papir v stečajju, ki je potekala na celjskem okrožnem sodišču, ni bilo nobenega resnega ponudnika. Stečajni upravitelj papirnice Borut Soklič je povedal, da turška družba Saray iz Ankare, ki je opravila skrbni pregled papirnice, ni vplačala niti varščine v višini 618.400 evrov. Skrbni pregled je opravila tudi francoska družba Oberthur, a so Francozi ugotovili preveliko tehnološko tveganost pri radeški papirnici in se javne dražbe niso udeležili. Skrbni pregled pa je zdaj napovedala tajska multinacionalka Double A.

VODOMEC

Na 23. Liffu (Ljubljanskem mednarodnem filmskem festivalu) je nagrado vodomec, za katero se je potegovalo deset filmov v sekciji Perspektive, prejel srbski film Klip režiserke Maje Miloš. Nagrada FIPRESCI je pripadla švicarskemu filmu Otrok iz zgornjega nadstropja Ursule Meier.

PO SVETU

PATRIARH KOPTSKE CERKVE

V koptski katedrali sv. Marka v Kairu so slovesno ustoličili novega papeža Aleksandrije Tavadrosa II. Za patriarha koptske pravoslavne cerkve je bil izvoljen 4. novembra in tako nasledil papeža Šenudo III. Slovesnosti se je kot poslanec papeža Benedikta XVI. udeležil predsednik Papeškega sveta za edinost med kristjani kardinal Kurt Koch. Sveti oče je v sporočilu patriarhu Tavadrosu zagotovil svojo molitev. »Naj Vsemogočni« je zapisal papež, »nameni Vaši svetosti obilo duhovnih darov in Vas krepi v Vaši novi službi, po kateri vodite duhovnike in laike po poteh svetosti, za dobro vašega naroda ter za mir in skladnost celotne družbe.« Papež Benedikt XVI. je še izrazil željo, da bi odnosi med katoliško Cerkvijo in koptsko pravoslavno cerkvijo še naprej rasli, da bi pred svetom skupaj pričevali o evangelijski resnici.

MINISTRI EU

V Bruslju so skupaj in ločeno zasedali zunanji in obrambni ministri Evropske unije. Razpravljali so o predlogu Francije, naj Evropska unija delno ukine embargo na izvoz orožja v Sirijo in pomaga oborožiti sirsko opozicijo. Razpravljali tudi o Bližnjem vzhodu, potem ko je operacija Izraela proti skrajnejem v Gazi v minulih dneh terjala več kot 90 življenj Palestincev, tudi otrok, izraelski premier Benjamin Netanjahu pa napoveduje, da jo je pripravljen še razširiti. Po dveh letih premora so imeli zunanji ministri na dnevnem redu tudi odnose s Kubo. Članice naj bi se izrekle o tem, ali naj gre unija s Kubo v pogajanja o dvostranskem sporazumu

ZOPET VOJNA IN ŽRTVE

Bližnji Vzhod ponovno gori. Potem, ko je palestinski Hamas ponovno izvedel raketni napad na izraelsko ozemlje, je judovski poseg ubil vrhovnega vodjo palestinskih bojnikov. Nato so se neprenehoma vrstili raketni napadi in bombni odgovori. Rakete so dosegle celo okolje Jeruzalema. Pa na eni in drugi strani grozijo s še hujsimi posegi. Skupno se je število smrtnih žrtev napadov, ki trajajo od pretekle srede 14. novembra, je doseglo že stotino. Medtem je v egiptovski prestolnici Kairo potekalo izredno zasedanje zunanjih ministrov Arabske lige. Generalni sekretar Arabske lige Nabil al Arabi je obljubil podporo Palestincem, ki so tudi zahtevali srečanje. Izraelski premier Benjamin Netanjahu pa je napovedal, da je Izrael pripravljen svojo vojaško operacijo na območju Gaze tudi razširiti. Za prekinitev ognja si prizadeva predvsem Egipt. Tamkajšnji predsednik Mohamed Mursi je tako med obiskom v Turčiji dejal, da se kaže skorajšnja možnost prekinitve ognja. Da so mogoče njegove napovedi preveč optimistične pa kaže dejstvo, da izraelske sile iz zraka in morja nadaljujejo z obstrlejevanjem območja Gaze.

OPROSTITEV V HAAGU

Oprostitelna sodba haaškega sodišča hrvaškima generaloma Anteju Gotovini in Mladenu Markaču še vedno močno odmeva. Srbski premier Ivica Dačić je povedal, da je ta

PISALI SMO PRED 50 LETI

MIKLAVŽ NI KOMEDIJA

...

Miklavževanja so se namreč v zadnjih letih ponekod spremenila v strahovalne komedije, od katerih so otroci odhajali s tresočimi se kolena in bledeimi obrazi, Miklavž z zariplimi očmi in hripavim glasom, hudobci pa prepoteni od divjanja. Takšnih Miklavžev si ne želimo več, ne otroci ne odrasli. Takoj letošnji naj bodo drugačni!

SLOVENC V ARGENTINI

Družinska sreča. V župni cerkvi Santa Rita v mestu Boulogne je bila krščena Brigita Kristina Sušnik, hčerka Ivana in ge. Lojzke Koprivec. Botrovala sta ga. Angelca Koprivec in njen mož Miha Klemen.

RAMOS MEJIA

Ciudadelski oder je v letnem gledališču v Slomškovem domu uprizoril v soboto 24. Novembra Leskovčevu dramo »Dva bregova« ...

SAN MARTIN

Slovenski dušni pastir v San Martinu g. Jože Jurak nas bo zapustil in odšel še ta mesec na novo službeno mesto v Gorico. Sanmartinska farna družina se bo od svojega župnika poslovila na božični dan, 25. Decembra popoldne ob 18. Uri v prostorih Slovenskega doma v San Martinu ...

SLOVENSKA VAS

Ustanovitev farne šole. V polnem teku so priprave za ustanovitev farne šole. Z njo bo hram Marije Kraljice postal ne samo središče Slovenske vasi, temveč tudi središče številnih domačinov, ki bodo po ustanovitvi samostojne fare spadali vanjo ...

Blagoslovitev temeljnega kamna bodoče šole je izvršil preteklo nedeljo rev. Franc Garcia, predstojnik glavnega lazarističnega samostana v Argentini. Ob tej priliki je naslovil na navzoče tople besede, da naj store vse, kar je v njihovi moči, da bo poleg hrama božjega stal tudi hram učenosti in vednosti. Otroški pevski zbor pod vodstvom ge. Zdenke Jan je zapel več lepih slovenskih narodnih pesmi, nakar je sledila argentinska državna himna. Kakor prejšnjo nedeljo ob žegnanju, so se tudi top nedeljo vaščani še dolgo zadržali ob prijetnem pogovoru ob pristni slovenski postrežbi.

Svobodna Slovenija, 29. novembra 1962 - št. 48

poslabšala položaj Srbije v medsebojnih tožbah Zagreba in Beograda za genocid. Haaško sodišče je namreč omenjena generala oprostilo krivde tudi v delo, ki ju je obtoževal sodelovanja v zločinskem dejanju, katerega cilj je bil prisilno in za vedno odstraniti srbske prebivalce z območij na Hrvaškem. Prav na tem pa je temeljila srbska protitožba za genocid proti Hrvaški. Dačić je še ocenil, da zdaj Hrvaška verjetno ne bo umaknila tožbe proti Srbiji niti ne bo sprejela možnosti poravnave. Medtem pa je hrvaški general Gotovina v pogovoru za današnji srbski časnik Kurir ocenil, da bi se morali Srbi, ki so med operacijo Nevihta leta 1995 odšli s Hrvaške, vrniti domov. Kot je dejal so tudi oni državljani Hrvaške, zato je to njihova domovina, tako kot je tudi njegova.

TEŽAVE TUDI NA JAPONSKEM

Japonski premier Jošihiko Noda je razpustil parlament in omogočil razpis predčasnih parlamentarnih volitev, ki bodo 16. decembra. Po pričakovanjih naj bi na volitvah njegova Demokratska stranka utrpela velik poraz, vodja desno-konservativne Liberalno demokratske stranke Šinzo Abe pa ima spet velike možnosti za zmago; njegova stranka je do zadnjih volitev vladala več kot petdeset let. Nova japonska vlada bo imela težko delo. Tretje največje gospodarstvo na svetu je v recesiji, pesti pa jo tudi največji dolg med najrazvitejšimi državami na svetu.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Proprietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Franci Znidar** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar** in **esloveniau@gmail.com**
Za Društvo ZS: Franci Znidar / **Urednik:** Tone Mizerit

Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Franci Sušnik, Jože M. Rožanec, Veronika Rožanec Kremžar, Urška Šmon Milone in V. H. **Mediji:** STA, Radio Ognjišče, Družina.

RESUMEN DE ESTA EDICION

CAMPAÑA CALIENTE

En Eslovenia transcurre la campaña para la segunda vuelta de las elecciones presidenciales. Lo llamativo es que, siendo ambos candidatos de la izquierda, el tono de las declaraciones es inusualmente fuerte. El moderado Borut Pahor, que ganó la primera vuelta, ataca a su oponente y representante de los restos del antiguo régimen, el actual presidente Danilo Türk, diciendo que tiene el apoyo de los "tíos detrás de los bastidores". El ex presidente y último mandamás del partido comunista, Milan Kučan asumió el papel de "tío" y a su vez atacó a Pahor. Pahor lleva su pelea con el propósito por conquistar los votantes del candidato eliminado Milan Zver, que podrá decidirán quien será finalmente el nuevo presidente esloveno. Al margen, recordemos que los ciudadanos eslovenos, residentes en la Argentina, también votamos en la segunda vuelta. Los que usarán el material recibido por correo, deben hacerlo como en la primera vuelta, pero esta vez usando la boleta celeste, en la cual ponen el nombre de su candidato preferido. (Pág. 1)

JOVENES EN VIŠARJE

Višarje es uno de los centros de peregrinación más queridos de Eslovenia. Se encuentra en el límite con Italia y es punto de reunión también, de reuniones de reflexión e intercambio de ideas. Una de ellas congrega a los jóvenes, tanto de Eslovenia, de la minorías nacionales en los países vecinos y de las comunidades eslovenas diseminadas por el mundo. José M. Rožanec cuenta su experiencia, al participar de esa reunión en representación de los jóvenes argentinos de ascendencia eslovena. Recorrieron "las tres Eslovenias" en una peregrinación, que ayudo a conocerse y comprenderse mutuamente. Tuvieron charlas y disertaciones. El encuentro concluyó con una misa en el santuario de la Virgen. (Pág. 3)

ADIOS A MILAN POVŠE

El pasado 11 de noviembre falleció en mar de Ajó el párroco de esa localidad, padre Emilio Povše. Había cumplido ya 60 años de labor sacerdotal. Nacido en Eslovenia sufrió la guerra y la revolución comunista. Se decidió por el sacerdocio, al saber que su hermano, siendo seminarista, fue víctima de las matanzas comunistas de la posguerra. Estudio en el campo de refugiados y en el seminario de emigrantes eslovenos en Tirol, San Luis y Adrogué. Tras ser consagrado sacerdote por el obispo exiliado, mons. Gregorio Rožman, trabajo 20 años en la arquidiócesis de La Plata y luego más de 40 años como párroco de Mar de Ajó. En todos sus destinos construyó iglesias y creó escuelas. Pero fundamentalmente, como persona de gran vida espiritual, fue "padre y pastor" de sus feligreses. Dedicado de lleno a los fieles argentinos, sin embargo mantuvo permanente contacto con la colectividad eslovena con la cual colaboró, fiel a su origen hasta los últimos días de su vida. (Pág. 3)

ROCK & RAMOS

En el Slomškov dom de Ramos Mejía tuvo lugar un festival juvenil de la canción, dedicado al rock, bajo el nombre de "Rock in Ramos". La primera edición tuvo lugar el año pasado en el Naš dom de San Justo. La actual versión fue aún más concurrida. Participaron solistas, dúos y conjuntos. También hubo un lugar dedicado a los jóvenes artistas, donde pudieron exponer sus obras pictóricas. (Pág. 4)

SE JUNTARON LOS ŠMON

Una de las tradicionales familias eslovenas de Mendoza, los Šmon, tuvieron su encuentro para homenajear a sus padres, revivir los recuerdos en la casa paterna y compartir la alegría de haber crecido y haberse educado en los valores de sus antepasados. Se juntaron los padres, cinco hijos, 28 nietos y (hasta ahora) 34 bisnietos, para reafirmar su fe en la familia, su adhesión a los valores y su alegría de ser parte de una proyecto de vida, de raíces eslovenas, que creció, se multiplicó y da abundantes frutos en la tierra mendocina. (Pág. 4)

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 500.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 635.-; beli papir \$ 710.-; Bariloche; \$ 560.-; obmejne države Argentine, 215.- US dol.; ostale države Amerike, 225.- US dol.; ostale države po svetu, 235.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 165.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.**
Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM
TURISMO BLED
 EVT Leg. 12618
 Dis. 2089
 de Lucía Bogataj
 Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
 Tel. 4441-1264/1265

GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji. Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI
Dobovšek & asociados - odvetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel./Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavallo 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com

Dra. Ana C. Farreras de Kocar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y Jueves de 15 a 18 hs. Belgrano 181 - 6º B (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4469-2318 Cel.: 15-6447-9683 E-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA
 od tor- ka do vključno sobote od 19. ure naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba. Rezervacije: 4658 4158. Avellaneda 450, Ramos Mejía, Buenos Aires.

Apetit
 sabor europeo

OBVESTILA

PETEK, 23. novembra:
Glasbeni večer, ob 21. uri v Slovenski Pristavi.

SOBOTA, 24. novembra:

Srečanje mladih s p. Tomažem Mikušem DJ, ob 19. uri v Našem domu San Justo

Kulturni večer SKA, s predavanjem inž. Jerneja Dobovška, ob 19. uri v Slovenski hiši.

III Evropski večer, ob 19.30 uri v Carapachayu.

NEDELJA, 25. novembra:

Praznik KRISTUSA KRALJA, ob 10. uri v Slovenski hiši.

Prvo sveto obhajilo v Slovenski vasi, ob 9. uri v cerkvi Marije Kraljice.

SOBOTA 1. decembra:
Zaključna prireditev Jegličeve šole - ABC po slovensko

Zaključna prireditev Slomškove šole, ob 19. uri. Nato prihod sv. Miklavža.

Prihod sv. Miklavža v Jurčičevi šoli, ob 20. uri.

Veselica narodnih plesov na Slovenski Pristavi, ob 20. uri.

NEDELJA, 2. decembra:

Zaključna prireditev Jurčičeve šole, ob 11.30 uri.

Zaključna prireditev Balantičeve šole, ob 17.30 uri. Nato prihod sv. Miklavža

Zaključna prireditev Prešernove šole, ob 19. uri. Nato prihod sv. Miklavža.

Zaključna prireditev Rožmanove šole, ob 18. uri. Nato prihod sv. Miklavža.

SREDA, 5. decembra:
Miklavževanje v Hladnikovem domu, ob 20. uri.

PETEK, 8. decembra:
Prvo sv. obhajilo v cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši

SOBOTA, 9. decembra:

Zaključna prireditev Baragove šole, ob 10.15 uri.

SOBOTA, 15. decembra:

Božični koncert v priredbi Ex Corde, v Slomškovem domu ob 20. uri.

OSEBNE NOVICE

Umrli
 V Mendozi je umrl **Jožef Nemanič (93)**. Naj počiva v miru!

VALUTNI TEČAJ V SLOVENJI

20. novembra 2012

1 EVRO	1,27 US dolar
1 EVRO	1,27 KAD dolar
1 EVRO	6,24 ARG peso

DARUJTE V TISKOVNI SKLAD!

Srečanje o medkulturnosti

V četrtek, 29. novembra bo v prostorih Federación Asociación Católica de Empleadas (Sarmiento 1272, Buenos Aires), potekalo posebno srečanje, pod naslovom »Dan z veleposlanicami«. Organizira ga Združenje žena veleposlanikov, katerega predsednica je gospa Darja Zorko Mencin. Začetek je predviden ob 10. uri, za-

ključek pa ob 14. uri.

O temi medkulturnosti bodo predavale veleposlanice različnih držav. Vpisnina znaša 100.- pesov in bo namenjena dobrodelni ustanovi FUSAVI.

Rok za vpis je do 27. novembra ob 14. uri na Tele/fax: 4318-9152, ali po e-mailu na info@adeaarge

Slovenski knjižni sejem

28. slovenski knjižni sejem je slavnostno odprl svoja vrata. Prireditev, ki je potekala v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma, je odprl tržaški pisatelj Boris Pahor.

Slavnostno odprtje bo pospremilo podelitev založniškega oskarja ali Schwentnerjeve nagrade za življenjsko delo, ki jo Zbornica knjižnih založnikov in knjigotržcev podeljuje za prispevek k razvoju založništva in knjigotrštva, nagrade za najboljši liter-

rarni prvenec, nagrade za najboljšega mladega prevajalca, ki jo podeljuje Društvo slovenskih književnih prevajalcev, ter nagrade za najlepšo slovensko knjigo v petih kategorijah.

Na 1300 kvadratnih metrih bo razstavljalo 92 razstavljalcev, od tega 71 založb in 21 malih založnikov. Knjižni sejem bo pospremilo 129 dogodkov, med drugim tudi dve spremljajoči razstavi, in sicer razstava o založnikih Janezu Giontiniju in Antonu Turku, ki ga pripravlja Antikvariat Glavan iz Ljubljane, in razstava o znamenitem nemškem pisatelju Karlu Mayu, ki ga prireja Slovenski etnografski muzej.

V prvem preddverju CD-ja bodo potekale Debatne kavarne, ki so že 12. leto stalnica slovenskega knjižnega sejma.

Letošnje debatne kavarne - zvrstilo se jih bo kar 31 - bodo vsak dan med 11. in 19. uro, aktivnosti pa bo usmerjala Valentina Smej Novak,

Najmlajša obogatitev sejma je pisateljski oder, ki ga že tretje leto bogati Društvo slovenskih pisateljev. V Veliki sprejemni dvorani CD-ja se bodo osredotočili na svetovljansko slovenskih pisateljev.

DAROVI

V dobrodelni sklad **Zveze mater in žena Slovenske vasi** sta Bogu hvaležni Mari in Cvetka Urbanija darovali \$ 500.- ob 65. obletnici mašniškega posvečenja strica Janeza Petka. **Bog plačaj!**

Slovenska kulturna akcija

vas priskrbo vabi na otvoritev

skupinske razstave slikarjev in risarjev rojenih v Argentini,

ki bo v soboto, 1. decembra 2012 ob 20. uri, v dvorani škofa Rožmana v Slovenski hiši.

Razstava bo odprta tudi v nedeljo 2. decembra od 16. do 20. ure.

Nemirno je naše srce, dokler ne počije v Tebi.
 sv. Avgustin (izpovedi 1,1)

Sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo, da je 16. novembra 2012, v 93. letu starosti, odšel v večnost nas ljubi mož, oči, brat, stric in slovenski domobranec, gospod

Jože Nemanič

Zahvaljujemo se vsem, ki ste zanj molili in nam pomagali v njegovi bolezni.

Zahvala vsem, ki ste ga prišli kropit in spremljali na zadnji poti
 Zahvala č. gospodu Viktorju Bocalón za duhovno oskrbo, za darovanje pogrebne svete maše in molitve na pokopališču; ter č. gospodu Jožetu Hornu za posmrtno sveto mašo, ki jo je daroval v nedeljo v slovenskem domu.

Priporočamo ga v molitev in blag spomin.

Žalujoci:

žena: **Anica Pečkaj**;

sestra: **Rezka poročena Končar** in brat **Boris**,

hčerke: **Majda, Božena** in mož **Miha Hirschegger, Irena** in mož **Jorge Llanos**;

sinovi: **Jože** in žena **Liliana Massaritti, Milan** in žena **Rezka Novak** ter **Pavel** in žena **Victoria Menegús**;

vnuki in vnukinje: **Andrej, Aleksander, Marjan, Damijan, Ivan, Lucija, Natalija, Maksimiljan, Marcelo, Adrijan, Etel, Alenka, Nadya, Astrid; Marijana, German, Emiliano, Erik, Gabrijel, Pavel, Nikolaj, Matjaž, Guadalupe** in **Macarena**;

pravnuki: **Martina, Leandro, Clarita, Emilia, Manuel, Delfina, Mateo, Aleš, Dušan, Ema, Agostina, Joaquín, Valentín, Mili, Catalina, Martina** in **Fausto**;

nečaki in nečakinje z družinami ter ostalo sorodstvo.

Mendoza - Argentina - Slovenija - Kanada

»Na polnoči grede, potihnejo črede, okrog Bellehema je petje lepo«

MEŠANI PEVSKI ZBOR SAN JUSTO

EX CORDE
 PEVSKI ZBOR SLOMŠKOVEGA DOMA

vabita na

BOŽIČNI KONCERT

Sobota, 15. decembra | ob 20:00
 Slomškov dom | Castelli 28, Ramos Mejía

FOLKLORNA SKUPINA PRISTAVA

VABI NA

XXIII. VESELICO NARODNIH PLESOV

Sobota 1. decembra ob 20. uri
 na slovenski Pristavi

V slučaju slabega vremena se prestavi na soboto 15. decembra

Odrasli \$20
 Upokojenci \$10
 Otroci do 12. leta brezplačno

Plesi, tipične jedi in veliko več! - Vas pričakujemo!!!

República de Eslovenia 1851 - Castelar